

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. gen. bryg. ANTONIEGO HEDY – SZAREGO
w RADOSZYCACH
na lata 2017 – 2019

„Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich
stał się tym, kim stać się może”

Janusz Korczak

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.

- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r. (Dz. U. Nr 120, poz. 526).
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. Z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późn. zmianami).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.59 i 949)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r. poz. 532).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
- Statut Szkoły Podstawowej im. gen. bryg. Antoniego Hedy – Szarego w Radoszycach

I. Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. gen. bryg. Antoniego Hedy – Szarego w Radoszycach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji programu wychowawczego i programu profilaktyki zrealizowanych w roku szkolnym 2016/2017,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, przedmiotowych i zespołu wychowawczego,
- okresowej oceny dokonanej przez pedagoga szkolnego.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II. Misja szkoły.

„Wspólnie budujemy szkołę nieustannie uczących się ludzi, w której niemożliwe staje się możliwym”

III. Sylwetka absolwenta.

Naszym celem jest stworzenie szkoły nowoczesnej, odpowiadającej na skomplikowane wyzwania współczesnego świata. Chcemy wykształcić i wychować ucznia, który:

- posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia,
- posiada podstawy do porozumiewania się w języku obcym,
- cechuje się wysoką kulturą osobistą,
- dba o swoje zdrowie i otoczenie,
- zna zagrożenia, jakie niesie współczesna cywilizacja,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w praktyce,
- jest społecznie aktywny, tolerancyjny, wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- szanuje prawa człowieka,
- respektuje tradycję i kulturę własnego narodu, a także innych nacji,
- potrafi działać w zespole,
- wyposażony jest w zespół cech warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie (twórcze rozwiązywanie problemów, sprawne komunikowanie się, zdobywanie informacji z różnych źródeł, zastosowanie wiedzy w praktyce, efektywna współpraca w grupie),
- zna zasady korzystania z technologii informacyjnych i multimedialnych, ma świadomość olbrzymich korzyści z nich płynących,
- zaangażowany jest w naukę, zabawę i pracę.

IV. Cele ogólne.

Głównym celem programu jest wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi uczniów oraz wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci w sferze intelektualnej, psychicznej, społecznej, fizycznej, moralnej i duchowej; przygotowanie do uczestniczenia w życiu kulturalnym i społecznym:

- intelektualnej - budzenie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywnego myślenia, kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy i analizy informacji, kształtowanie umiejętności, poszukiwania samodzielnie źródeł informacji, pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji i ich twórczym rozwijaniu, stworzenie uczniom warunków do nabywania umiejętności skutecznego uczenia się;
- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych; zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią; kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych; zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych; rozwijanie zainteresowań sportowych oraz zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu; kształtowanie postaw sprzyjających ochronie zdrowia własnego i innych; uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami; uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania;
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej; rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów; kształtowanie umiejętności oceny własnych działań; kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli; radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji; kształtowanie postawy asertywnej i zachowań empatycznych; wsparcie uczniów w procesie budowania własnego systemu wartości; przygotowanie do podejmowania odpowiedzialnych decyzji życiowych;

- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych; wypracowanie i wzmocnienie norm funkcjonowania społecznego; integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnych więzi międzygrupowych; kształtowanie umiejętności komunikowania się werbalnego i niewerbalnego; kształtowanie postaw tolerancji; kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli; rozwijanie umiejętności właściwego zachowania wobec negatywnych zachowań rówieśników; zachęcanie do podejmowania działań na rzecz klasy i szkoły; przygotowanie do podejmowania ról społecznych i obywatelskich; wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych; dbałość o tradycje narodowe, lokalne i rodzinne oraz tradycje szkoły; zachęcanie do poznawania historii przodków i społeczności lokalnej; uświadamianie istnienia problemów o charakterze społecznym; włączanie się do działań na rzecz potrzebujących; wdrażanie do samorządności.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- dbałość o tradycje narodowe, lokalne i rodzinne oraz tradycje szkoły;
- zachęcanie do poznawania historii przodków i społeczności lokalnej;
- integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnych więzi międzygrupowych;
- kształtowanie umiejętności komunikowania się werbalnego i niewerbalnego;
- kształtowanie postaw tolerancji,
- budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli;

- rozwijanie umiejętności właściwego zachowania wobec negatywnych zachowań rówieśników;
- zachęcanie do podejmowania działań na rzecz klasy i szkoły;
- uświadamianie istnienia problemów o charakterze społecznym;
- włączanie się do działań na rzecz potrzebujących;
- wdrażanie do samorządności;
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych.

Działania te obejmują w szczególności:

- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;

- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie);
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
- wzmocnienie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne; dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły;
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym oraz samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- opracowuje projekt programu wychowawczo - profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z radą rodziców;
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością; uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego;
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie;
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo - profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych;
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze;
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy;
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze;
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;

- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- współpracuje z zespołem wychowawców i radą pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego, propaguje idee samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

9. Środowisko lokalne:

Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami w celu podniesienia jakości pracy wychowawczej i profilaktycznej:

- Wymiar sprawiedliwości – policja, sąd, kuratorzy;
- Instytucje oświatowo - opiekuńcze - szkoły, przedszkola, Ośrodek Pomocy Społecznej, Towarzystwo Pomocy Dzieciom, fundacje, ZHP, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Służba zdrowia – Ośrodek Zdrowia, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, PCK;
- Władze lokalne – Gmina Radoszyce;
- Placówki kulturalne - lokalne media, biblioteka gminna, galeria sztuki;
- Parafią pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Radoszycach.

10. Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy pozytywnych i negatywnych zachowań;
- informują o swoich spostrzeżeniach wychowawcę klasy.

VI. Kalendarz uroczystości szkolnych

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- ślubowanie klas pierwszych,
- porządkowanie grobów nieznanego żołnierza,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- szkolny festiwal twórczości artystycznej,
- andrzejki szkolnego
- mikołajki klasowe,
- szkolne spotkanie opłatkowe,
- jasełka
- szkolny wieczór kolęd,
- szkolne walentynki,
- pierwszy dzień wiosny,
- Dzień Ziemi,

- Święto Patrona Szkoły,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- festyn rodzinny,
- Dzień Sportu,
- zakończenie roku szkolnego.

VII. Harmonogram działań

1. Plan działań wychowawczo – profilaktycznych w klasach I – III

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZE W ZAKRESIE ROZWOJU FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, piosenki tematyczne o zdrowiu, - filmy edukacyjne, m.in. „Spędzanie czasu wolnego”, „Moje miejsce pracy w szkole i w domu”, „Stop hałasowi”, - udział w programie „Nie pal przy mnie proszę”. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - pielęgniarka szkolna, - stomatolog. 	<ul style="list-style-type: none"> Obserwacja. Rozmowa.
2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - piramida zdrowego żywienia - zasady zdrowego odżywiania., - akcja „Szlanka mleka”, - program „Szkoła Promująca Zdrowie”, - akcja „Śniadanie daje moc”, - „Warzywa i owoce w szkole” - „Sport to zdrowie” - rozgrywki sportowe, wycieczki, spacer, spotkania integracyjne na świeżym powietrzu, - prowadzenie gier i zabaw ruchowych na lekcjach i zajęciach świetlicowych. - ZDROWIE - cykl zajęć w świetlicy szkolnej - tematyczne krzyżówki, łamigłówki. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - rodzice, - pielęgniarka szkolna, - nauczyciele świetlicy. 	<ul style="list-style-type: none"> Konkursy, imprezy klasowe i szkolne. Obserwacja. Rozmowa.

3. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki - zajęcia pozalekcyjne (Mały sportowiec) - promowanie zdrowego stylu życia pod hasłem „Żyjmy zdrowiej”- cykl zajęć w świetlicy szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie. - nauczyciele świetlicy. 	Rozmowa. Obserwacja.
4. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusje klasowe, - kulturalne spożywanie drugiego śniadania, - pogadanki, - znajomość numerów telefonów alarmowych, formułuje komunikat - wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi, medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia, - dbanie o prawidłową postawę podczas odrabiania prac domowych w świetlicy. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - rodzice - pielęgniarka szkolna - katecheci, - nauczyciele świetlicy. 	Bieżąca, analiza, dokumentów, Rozmowa
5. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.	<ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku: segregacja odpadów, „Sprzątanie świata” - rozmowy, inscenizacje, apele, - współpraca z SK PCK, - wykonywanie tematycznych prac plastycznych, - konkursy, quizy, filmy przyrodnicze. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie. - nauczyciele świetlicy. 	Analiza dokumentów.
6. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk	- obserwacja zmian zachodzących w przyrodzie	- nauczyciele	Bieżąca

przyrodniczych, rozumowania przyczynowo – skutkowego.	z uwzględnieniem pór roku, - ubieranie się odpowiednio do stanu pogody, - poszukiwanie informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet.	uczący w danej klasie. - nauczyciele światlicy.	obserwacja.
7. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.	- pogadanki, - filmy edukacyjne, - plansze demonstracyjne.	- nauczyciele uczący w danej klasie. - nauczyciele światlicy.	Konkursy. Rozmowa. Obserwacja.
8. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	- znaczenie zasad „czystej gry” , - kształcenie umiejętności właściwego zachowania się w sytuacji zwycięstwa i porażki podczas gier ruchowych oraz planszowych, - wspólne planowanie imprez.	- nauczyciele uczący w danej klasie. - nauczyciele światlicy.	Rozmowa. Obserwacja. Analiza dokumentów.
DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZE W ZAKRESIE ROZWOJU MORALNEGO I SPOŁECZNEGO			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.	- „Komunikacja interpersonalna” oraz „Umiejętność wyrażania własnego zdania i odmawiania” realizowane poprzez: - pogadanki, - spotkania integracyjne, - realizację programu „Spójrz inaczej”,	- nauczyciele uczący w danej klasie, - nauczyciele światlicy.	Rozmowa. Obserwacja. Analiza dokumentów.

	- scenki dramowe.		
2. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń.	- „Jestem członkiem społeczności szkolnej” - - spisywanie kontraktu z grupą	- nauczyciele uczący w danej klasie.	Bieżąca, obserwacja.
3. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.	Przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad - spotkania integracyjne - wycieczki - zajęcia otwarte - savoir vivre w szkole . Wzory dobrego zachowania m.in. używanie form grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam, dzień dobry, do widzenia).	- nauczyciele uczący w danej klasie, - rodzice. - nauczyciele świetlicy.	Konkursy, imprezy klasowe i szkolne. Obserwacja. Rozmowa.
4. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.	Integracja zespołu klasowego : - imprezy klasowe, szkolne, - wspólne wyjazdy, wędrowniki, ogniska, itp, - gry i zabawy integracyjne w świetlicy.	- nauczyciele uczący w danej klasie, - rodzice, - nauczyciele świetlicy.	Imprezy klasowe i szkolne. Obserwacja. Rozmowa.
5. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.	- dobre i złe zachowania – kryteria ocen z zachowania, - zasady zachowania obowiązujące w szkole,	- nauczyciele uczący w danej klasie,	Bieżąca obserwacja.

	- samoocena - pogadanka.	- katecheci, - nauczyciele światlicy.	
6. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.	- znajomość praw i obowiązków ucznia. -pogadanki, - identyfikowanie się ucznia ze swoim krajem, miejscowością, klasą i rodziną poprzez : - uczestnictwo w uroczystościach, - wyjazdy do teatru, na koncerty.	- nauczyciele uczący w danej klasie, - nauczyciele światlicy.	Rozmowa. Obserwacja, Analiza dokumentów.
7. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	- „Znaczenie słów tolerancja, szacunek dla innych osób”, „Niesienie pomocy potrzebującym”, „Sposoby niesienia pomocy innym" - pogadanki, akcje charytatywne.	- nauczyciele uczący w danej klasie, - rodzice, - nauczyciele światlicy.	Rozmowa. Obserwacja. Analiza dokumentów.
DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZE W ZAKRESIE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO I POZNAWCZEGO			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedziania się.	- pogadanki na temat kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych, - zapoznanie z dorobkiem kultury narodowej w sferze sztuki, nauki, - kształcenie postaw twórczych we wszystkich sferach życia	- nauczyciele uczący w danej klasie, - nauczyciele światlicy, - Samorząd	Rozmowa. Obserwacja, Analiza dokumentów.

	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w uroczystościach - udział w koncertach filharmonii, wyjazdy do kina, teatru, muzeum - udział w „Tygodniu kultury języka polskiego”. 	Uczniowski.	
2. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła.	<ul style="list-style-type: none"> - dobre i złe zachowania –kryteria ocen z zachowania - poznajemy zasady zachowania obowiązujące w naszej szkole, - zajęcia programem „Spójrz inaczej”, - organizowanie zajęć dramowych w celu pokazania, że kłamstwo nie popłaca, - wyjaśnianie, że ważne jest przeciwstawianie się kłamstwu, - pogadanka dla rodziców, - rozmowa - katecheza, - rozróżnianie dobra i zła w codziennych sytuacjach oraz pozycjach książkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - pedagog, - katecheci, - nauczyciele świetlicy. 	<p>Rozmowa.</p> <p>Obserwacja,</p> <p>Analiza dokumentów.</p>
3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, - udział a apelach i uroczystościach z okazji świąt państwowych, szkolnych i lokalnych, - kultywowanie tradycji związanych ze świętami rodzinnymi, - zapoznanie z kulturą i tradycjami innych 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - katecheci, - nauczyciele świetlicy. 	<p>Rozmowa.</p> <p>Obserwacja,</p> <p>Analiza dokumentów.</p>

<p>i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.</p>	<p>narodowości, - utrwalanie wartości takich jak: godność, honor, odpowiedzialność.</p>		
<p>4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci.</p>	<p>- udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach filharmonii, wyjazdy na warsztaty artystyczne, do muzeum, galerii sztuki, - udział w konkursach: plastycznych, muzycznych, teatralnych, - propagowanie czytelnictwa - czytanie na dywanie, głośne i ciche czytanie w świetlicy szkolnej, - wyjazdy do kina, - udział w zajęciach pozalekcyjnych, -współpraca z biblioteką szkolną i gminną.</p>	<p>- nauczyciele uczący w danej klasie, - nauczyciel biblioteki, - nauczyciele świetlicy.</p>	<p>Bieżąca, obserwacja. Analiza dokumentów.</p>
<p>5. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	<p>- „Różnice, które mogą łączyć”, „Czym ludzie różnią się między sobą” realizowane poprzez: - pogadanki - zabawy integracyjne - obchodzenie: 16 XI – Dzień Tolerancji, 1 VI – Dzień Dziecka</p>	<p>- nauczyciele uczący w danej klasie, - katecheci, - nauczyciele świetlicy.</p>	<p>Bieżąca, obserwacja. Analiza dokumentów.</p>

	<p>„Czy wiem co to znaczy być wolontariuszem”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, - zabawy integracyjne, - czynny udział w miarę potrzeb, - „Jestem obowiązkowy, odpowiedzialny, umiem pomagać innym”: - pogadanki - udział w akcjach: Szlachetna paczka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Góra grosza itp. - współpraca z SK PCK 		
<p>6. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia.</p>	<p>- uczeń kreatywnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w życiu codziennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - różne źródła zdobywania wiedzy , - doświadczenie, eksperymentowanie, rozwijanie zainteresowań, - pogadanki, - prezentacje, - wyjścia, - wycieczki , - korzystanie z zestawu interaktywnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - katecheci. 	<p>Rozmowa. Obserwacja, Analiza dokumentów.</p>

<p>7. Przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń dokonuje wyboru treści zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, „Moje pasje” - mój zawód, zawód mojej mamy i taty, - zajęcia pozalekcyjne, - gazetki tematyczne, - wystawy prac. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - nauczyciele świetlicy. 	<p>Bieżąca, obserwacja.</p>
<p>8. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna swoje uzdolnienia i potrafi je wykorzystać w praktyce: - „Chcę wiedzieć więcej”, - konkursy, - projekty klasowe, szkolne (udział w projekcie w ramach pracy świetlicy: „Nauka gry na Bum Bum Rurkach”. - rozwijanie zainteresowań i zdolności dzieci na zajęciach pozalekcyjnych (świetlicowych). 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - nauczyciel świetlicy. 	<p>Rozmowa. Obserwacja, Analiza dokumentów.</p>

<p>9. Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utrwalanie wiedzy na temat symboli i hymnu narodowego, ceremoniału i tradycji szkolnych. - zachęcanie rodziców do współpracy w zakresie utrwalania wiedzy o symbolach narodowych - pogadanki, - udział a apelach i uroczystościach z okazji świąt państwowych i szkolnych, lokalnych, - kultywowanie tradycji związanych ze świętami rodzinnymi, - utrwalanie wartości takich jak: godność, honor, odpowiedzialność. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - katecheci, - nauczyciele świetlicy. 	<p>Rozmowa. Obserwacja, Analiza dokumentów.</p>
<p>10. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka z rodzicami na temat okazywania uczuć dziecku, - prace i impresje plastyczne jako forma przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań, - drama. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie. - nauczyciele świetlicy. 	<p>Rozmowa. Obserwacja.</p>
<p>11. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w Programie „Od grosika do złotówki”, gospodarowanie pieniędzmi - „Należę do SKO”, - udział w prelekcjach z przedstawicielem banku - udział w konkursach, - wycieczki, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - nauczyciele świetlicy. 	<p>Rozmowa, obserwacja, analiza dokumentów</p>

	- udział w wyborach do samorządu szkolnego, klasowego oraz świetlicowego.		
12. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.	- „Różnice, które mogą łączyć”, „Czym ludzie różnią się między sobą” realizowane poprzez: - pogadanki, - zabawy integracyjne, - program „Spójrz inaczej”.	- nauczyciele uczący w danej klasie,	Rozmowa. Obserwacja.
DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE W ZAKRESIE DBAŁOŚCI O BEZPIECZEŃSTWO I PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM (PROBLEMOWYM)			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.	- spotkania z policją - prelekcje, - „Bezpieczne przerwy, - „Jak bezpiecznie spędzić ferie, wakacje”, - „Bezpieczne zabawy”, - próbna ewakuacja, - udział w programie ”Ratujemy, Uczymy Ratować”	- nauczyciele uczący w danej klasie, - pedagog, - nauczyciele świetlicy.	Rozmowa. Obserwacja. Analiza dokumentów.

<p>2. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.</p>	<p>- "Bezpiecznie w sieci" - zasady bezpiecznego korzystania z portali internetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, - poznanie zasad pracy z komputerem, - pedagogizacja rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - pedagog, - nauczyciele świetlicy. 	<p>Rozmowa. Obserwacja. Analiza dokumentów.</p>
<p>3. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy, - wycieczki, - prelekcje z przedstawicielem policji i pielęgniarki szkolnej, - pogadanki na temat zagrożeń dziecka w drodze do szkoły, - realizacja programu „Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń”, - przepisy BHP w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, - pedagog, - policjant, - nauczyciele świetlicy. 	<p>Rozmowa. Obserwacja. Analiza dokumentów.</p>
<p>4. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - regulamin wycieczek, spacerów, wyjść, - regulamin dowozów i odwozów dla uczniów dojeżdżających. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele uczący w danej klasie, 	<p>Rozmowa. Obserwacja.</p>

		- nauczyciele światlicy, - pedagog, - policjant.	
5. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.	- udział w klasowych i szkolnych konkursach czystości, - udział w akcji „Czyste ręce”. - „Ład i porządek wokół mnie”- rozmowa, drama, - zwracanie uwagi na ład i porządek podczas prac plastyczno - technicznych na zajęciach lekcyjnych i świetlicowych, - „Sprzątam swój pokój” - pedagogizacja rodziców.	- nauczyciele uczący w danej klasie, - nauczyciele światlicy, - rodzice.	Rozmowa. Obserwacja. Analiza dokumentów.

2. Plan działań wychowawczo – profilaktycznych w klasach IV – VIII i klasach gimnazjalnych.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE W ZAKRESIE ROZWOJU FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Klasa IV			
1. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - warsztaty,	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog/pedagog	Obserwacja.
2. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.	- godzina do dyspozycji wychowawcy,	- dyrektorzy szkoły - wychowawcy klas,	Obserwacja. Analiza dokumentów

	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne, - koła zainteresowań, - konkursy, - zajęcia świetlicowe, - działalność uczniów w samorządach klasowych i Samorządzie Uczniowskim. - włączenie się uczniów w przygotowania i ich udział w obchodach Dnia Samorządności. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - zaproszeni goście. 	(zapisy dotyczące udziału w akcjach związanych z działalnością samorządu szkolnego i lokalnego).
3. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - dokonywanie samooceny uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny. 	Obserwacja. Karta samooceny ucznia. Analiza dokumentacji (teczki wychowawców klas).
4. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - warsztaty, - rozmowy indywidualne z uczniami. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny. 	Rozmowa Analiza dokumentów (teczki wychowawców klas, dokumenty pedagoga)
5. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - pogadanki, - warsztaty, - zajęcia wychowawcze, - realizacja programów o charakterze prozdrowotnym, np., „Owoce i warzywa w szkole”, „Szkłanka mleka”, - realizacja projektu „Szkoła 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - dyrektorzy, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog, - pielęgniarka, - dietetyk, - trenerzy, - opiekunowie PCK 	Obserwacja Prezentacja Udział w konkursach Udział w turniejach i zawodach sportowych Analiza dokumentów.

	<p>Promująca Zdrowie”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzień Sportu, - Klasowy Turniej Sportowy organizowany cyklicznie w ramach obchodów Święta Szkoły, - Akademia Siatkówki PGE Skra Bełchatów, - Akademia Piłkarska Korona Kielce, - program „Gramy w Ręczną” pod patronatem Związku Piłki Ręcznej oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki, - prowadzenie ściennych gazetek dla uczniów, - działalność PCK, - projekcje filmów edukacyjnych, - konkursy o tematyce zdrowotnej. 		
Klasa V			
1. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - pogadanki, - dokonywanie przez uczniów samooceny swojej pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny. 	Karta samooceny. Analiza dokumentacji wychowawców.
2. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych, przeciwdziałanie uzależnieniom (alkohol, narkotyki, nikotyna, dopalacze, napoje energetyzujące).	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - pogadanki, - warsztaty, - zajęcia wychowawcze, - udział w programie: „ Nie pal przy mnie, proszę”, - turniej klas w ramach Święta 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca klasy, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog, - pielęgniarka, - dietetyk, - trenerzy. 	Obserwacja. Prezentacje prac uczniowskich. Udział w zawodach.

	<p>Szkoły,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzień Sportu, - realizacja programów o charakterze prozdrowotnym, np. „ Szkoła Promująca Zdrowie”, „Owoce i warzywa w szkole”, „Szlanka mleka”, - Akademia Siatkówki PGE Skra Bełchatów, - Akademia Piłkarska Korona Kielce, - prowadzenie ściennych gazetek dla uczniów, - działalność PCK, - projekcje filmów edukacyjnych, - realizacja projektów profilaktycznych - konkursy o tematyce zdrowotnej. 		
3. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - występ uczniów podczas uroczystości i imprez, - warsztaty. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny 	Obserwacja.
Klasa VI			
1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - warsztaty. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog. 	Obserwacja.
2. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - warsztaty, - terapia pedagogiczna, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca klasy, - nauczyciele, - terapeuta pedagogiczny, 	<p>Obserwacja. Rozmowa. Ankieta. Analiza dokumentów</p>

	- zajęcia wychowawcze.	- pedagog szkolny.	(teczki wychowawców).
3. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - warsztaty, - zajęcia wychowawcze, - udział uczniów w zawodach i turniejach sportowych, - zajęcia lekcyjne, - udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych SKS, - udział w programie: „Nie pal przy mnie, proszę”, - Akademia siatkówki PGE Skra Bełchatów, - turniej klas w ramach Święta Szkoły, - Dzień Sportu, - działalność PCK. - szkolny Wolontariat, - spotkania z Policjantem.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - katecheci, - opiekunowie PCK, - pracownicy szkoły, - Samorząd Uczniowski, - Rada Rodziców, - opiekunowie Wolontariatu, - Policja.	Obserwacja. Rozmowa. Analiza dokumentów.
Klasa VII			
1. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - warsztaty, - projekty, - SKO, - samorząd klasowy, - Samorząd Uczniowski, - działalność uczniów w ramach Wolontariatu.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - opiekun Samorządu Uczniowskiego, - opiekunowie SKO, - opiekunowie Wolontariatu.	Obserwacja. Analiza dokumentów. Prezentacje. Wybory do samorządu szkolnego. Szkolny blog

2. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - pogadanki, - warsztaty, - SKO, - spotkania z doradcą zawodowym.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - doradca zawodowy, - opiekunowie SKO	Obserwacja. Prezentacje projektów z poszczególnych przedmiotów, zajęć pozalekcyjnych, prezentacja prac konkursowych. Szkolny blog.
3. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne. - doradztwo zawodowe.	- wychowawca klasy, - nauczyciele.	Obserwacja. Rozmowa.
4. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - udział w różnego rodzaju konkursach, zawodach, turniejach. - doradztwo zawodowe.	- wychowawca klasy, - nauczyciele, - pedagog, - doradca zawodowy.	Obserwacja. Rozmowa.
5. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - WDŻ, - pogadanki, - filmy edukacyjne, - broszury edukacyjne.	- wychowawcy klas, - nauczyciel WDŻ, - nauczyciel biologii, - pielęgniarka.	Obserwacja. Rozmowa. Ankieta.
Klasa VIII			

<p>1. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - udział w konkursach, turniejach, - realizowanie projektów przedmiotowych, szkolnych, lokalnych, - SKO, - udział uczniów w Dniu Samorządności, - działalność samorządu klasowego, - działalność Samorządu Uczniowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektorzy szkoły, - wychowawca klasy, - nauczyciele, - opiekun Samorządu Uczniowskiego, - opiekunowie SKO - zaproszeni goście. 	<p>Obserwacja. Udział w debatach. Prezentacje. Wybory do Samorządu Szkolnego. Szkolny blog</p>
<p>2. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia terapeutyczne, - doradztwo zawodowe, - projekty, - konkursy, - egzaminy zewnętrzne. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - terapeuta pedagogiczny, - doradca zawodowy 	<p>Obserwacja. Prezentacje. Rozmowa. Analiza dokumentów.</p>
<p>3. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia terapeutyczne, - doradztwo zawodowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - terapeuta pedagogiczny, - doradca zawodowy, 	<p>Obserwacja.</p>

4. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - dokonywanie przez uczniów samooceny.	- wychowawcy klas, - nauczyciele.	Obserwacja. Karta samooceny.
5. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia pozalekcyjne SKS, - Akademia Siatkówki PGE Skra Bełchatów, - SKS, - turniej klas w ramach Święta Szkoły, - Dzień Sportu, - udział w zawodach i turniejach sportowych.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - trenerzy.	Obserwacja. Analiza dokumentów. Pokazy
DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE W ZAKRESIE ROZWOJU MORALNOEGO I SPOŁECZNEGO			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Klasa IV			

<p>1. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjne wspierające proces wzajemnego poznawania się nowych uczniów, - udział uczniów w wycieczkach, dyskotekach szkolnych i innych imprezach integracyjnych, - angażowanie uczniów do udziału w projektach edukacyjnych i innych podejmowanych wspólnie przedsięwzięciach. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny. 	<p>Analiza dokumentów. Obserwacja. Prezentacja projektów.</p>
<p>2. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - warsztaty, - filmy edukacyjne, - scenki dramatowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca klasy, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog. 	<p>Analiza dokumentów. Obserwacja.</p>

3. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - pomoc koleżeńska, - włączanie się uczniów w akcje charytatywne (przygotowanie paczki świątecznej i udział w WOŚP).	- wychowawca klasy, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
4. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne.	- dyrektorzy szkoły, - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
5. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.	- zajęcia lekcyjne, - zajęcia integracyjne np. Święto Szkoły, Dzień Dziecka, andrzejki, zabawa choinkowa.	- wychowawcy klas, - nauczyciele.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
6. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - udział uczniów w uroczystościach szkolnych, akademiach, - udział w konkursie szkolnym „Zgrana klasa”, - inicjatywy Samorządu Szkolnego, - przestrzeganie przez uczniów ustalonych zasad, - przestrzeganie Kodeksu Równego Traktowania.	- wychowawcy klasy, - nauczyciele, - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
Klasa V			

<p>1. Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - realizacja projektów, - pogadanka, - przestrzeganie przez uczniów ustalonych zasad, - udział w konkursie szkolnym „Zgrana klasa”, - działalność samorządów klasowych, - działalność Samorządu Uczniowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego. 	<p>Analiza dokumentów. Obserwacja. Prezentacja projektów. Rozmowy.</p>
<p>2. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne, - pomoc koleżeńska, - udział w akcjach charytatywnych, - pogadanki. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele. 	<p>Analiza dokumentów. Obserwacja.</p>
<p>3. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne, - wyjazdy, wycieczki, - wybory do Samorządu Uczniowskiego (kandydatura/głosowanie) - działalność uczniów w ramach pracy Samorządu Uczniowskiego, samorządów klasowych, - realizacja zadań drużyn harcerskich, - udział w konkursie szkolnym „Zgrana klasa”, - udział uczniów w zawodach sportowych o zasięgu szkolnym i międzyszkolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, - opiekunowie drużyn harcerskich. 	<p>Analiza dokumentów. Obserwacja.</p>

4. Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.	- zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - zajęcia otwarte, - pogadanki, warsztaty.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja. Rozmowa.
5. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	- zajęcia lekcyjne (np. wpis na blogu „Mój bohater” - język angielski), - udział rodziców w akademiach i uroczystościach szkolnych, - spotkania ciekawymi osobowościami (pisarze, artyści).	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - zaproszeni goście.	Analiza dokumentów. Obserwacja. Szkolny blog. Strona internetowa szkoły.
Klasa VI			
1. Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - realizacja projektów, - pomoc koleżeńska.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja. Prezentacja projektów.
2. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).	- udział uczniów w akcjach charytatywnych, - realizacja projektu ZHP „Świetlice podwórkowe”, - pomoc koleżeńska.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - opiekunowie drużyny harcerskiej, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - realizacja zadań Samorządu Uczniowskiego, - warsztaty.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego.	Analiza dokumentów. Obserwacja. Rozmowa.
4. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - organizacja Dnia Matki, Dnia Babci i dziadka,	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.

	- udział uczniów w wigilii klasowej.		
5. Rozwijanie samorządności.	- działalność samorządu klasowego i Samorządu Uczniowskiego, - udział uczennicy w Młodzieżowej Radzie Gminy.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - opiekun Samorządu Uczniowskiego.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
Klasa VII			
1. Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja. Rozmowa.
2. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.	- zajęcia pozalekcyjne, - udział uczniów w różnorodnych konkursach (recytatorskim, czytelniczym, piosenki obcojęzycznej), - korzystanie z różnych źródeł informacji, - przygotowanie akademii i uroczystości szkolnych.	- wychowawcy klas, - nauczyciele.	Analiza dokumentów. Obserwacja. Wyniki konkursów.
3. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	- udział w akcjach charytatywnych	- wychowawcy klas, - nauczyciele.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
Klasa VIII			
1. Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia w grupie, - imprezy integracyjne, - rozstrzyganie sporów i konfliktów, - spotkania z pedagogiem, - warsztaty, - pogadanki i spotkania z Policją.	- wychowawcy klas, - dyrektorzy, - pedagog, - nauczyciele.	Obserwacja. Rozmowa.

2. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - praca w grupie, - realizacja projektów, - przygotowywanie imprez okolicznościowych, klasowych, szkolnych, lokalnych, - warsztaty, - doradztwo zawodowe.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - doradca zawodowy.	Obserwacja. Prezentacje.
3. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - organizowanie imprez klasowych i szkolnych, - spotkania z rodzicami, - udział w imprezach lokalnych, np („Radoszyczenie Dzieciom”, Dzień Dziecka), - udział w projektach, - wolontariat.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - rodzice, - osoby organizujące lokalne imprezy.	Obserwacja. Analiza dokumentów.
DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE W ZAKRESIE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO I POZNAWCZEGO			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Klasa IV			
1. Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - pogadanki.	- wychowawcy, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów (analiza wytworów pracy uczniów).
2. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - religia, - zajęcia lekcyjne	- wychowawca, - nauczyciele, - katecheci.	Obserwacja. Rozmowa.
3. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - ocenianie kształtujące na zajęciach	- dyrektorzy szkoły, - wychowawcy, - Rada Rodziców,	Obserwacja. Rozmowa z uczniami.

	<p>lekcyjnych, - nagradzanie najlepszych uczniów za wyniki w nauce i zachowaniu, - zajęcia lekcyjne.</p>	- nauczyciele.	
4. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	<p>- udział uczniów w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych, spotkaniach z ciekawymi osobowościami (np. pisarzami, artystami), - udział uczniów w akademiach, uroczystościach klasowych, szkolnych (Tydzień Kultury Języka Polskiego) i lokalnych, inscenizacjach, wycieczkach, wyjazdach, - udział uczniów w koncertach Filharmonii Świętokrzyskiej.</p>	<p>- dyrektorzy szkoły, - wychowawcy, - nauczyciele.</p>	<p>Obserwacja. Analiza dokumentów.</p>
Klasa V			
1. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.	<p>- zajęcia lekcyjne (indywidualizacja pracy z uczniem), - udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, - udział uczniów w konkursach wewnątrzszkolnych i zewnętrznych (przedmiotowych, plastycznych, muzycznych zawodach i turniejach sportowych) o zasięgu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim, - udział uczniów w zajęciach</p>	<p>- dyrektorzy szkoły, - wychowawcy, - nauczyciele.</p>	<p>Analiza dokumentów (dyplomy, zdjęcia, wytwory prac uczniów, sprawozdania z zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań). Obserwacja. Rozmowa. Strona internetowa</p>

	pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, zajęciach SKS, - prezentowanie umiejętności artystycznych uczniów (taniec, muzyka, śpiew, recytacja) podczas występów szkolnych i lokalnych,		szkoły.
2. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - lekcje religii, - warsztaty/ pogadanki - rozmowy indywidualne z uczniami	- dyrektorzy szkoły, - wychowawcy, - nauczyciele, - katecheci, - pedagog szkolny,	Analiza dokumentów. Obserwacja. Rozmowa.
3. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, - pogadanki, - warsztaty, - koła zainteresowań (teatralne, plastyczne, muzyczne).	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
4. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia świetlicowe, - pogadanki, - warsztaty, - wdrażanie uczniów do przestrzegania ustalonych zasad zachowania się w szkole i poza nią (np. akademiach szkolnych, koncertach Filharmonii Świętokrzyskiej, teatrze, kinie,	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - policjant, - zaproszeni goście.	Analiza dokumentów. Obserwacja.

	wycieczkach, wyjazdach), - rozmowy indywidualne z uczniami.		
Klasa VI			
1. Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności	- udział w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, - udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.	- nauczyciele.	Analiza dokumentów (dyplomy, zdjęcia, sprawozdania z zajęć pozalekcyjnych).
2. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - pogadanka, - warsztaty, - filmy edukacyjne, - rozmowy indywidualne z uczniami.	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog szkolny,	Analiza dokumentów. Obserwacja.
3. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - dokonywanie samooceny przez uczniów dotyczącej analizy zachowania.	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog szkolny,	Analiza dokumentów. Obserwacja. Rozmowa.
4. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne (język polski, historia, muzyka, plastyka) oraz pozalekcyjne, - lekcje religii, - udział uczniów w uroczystościach szkolnych i gminnych o charakterze patriotycznym	- wychowawcy, - nauczyciele, - katecheci - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, - opiekunowie organizacji harcerskich.	Analiza dokumentów (zdjęcia, zapisy w dziennikach). Obserwacja.
Klasa VII			

<p>1. Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki krajoznawczo-turystyczne, wyjazdy do kina, teatru, muzeum, - aktywne formy spędzania czasu wolnego: „Gramy w ręczną”, „Akademia SKRY”, „Cheerleaderki” - zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, - wirtualne wycieczki po instytucjach kultury, prezentacje multimedialne na lekcjach muzyki, - emitowanie koncertów i innych wydarzeń kulturalnych na TV, - udział uczniów w imprezach o zasięgu gminnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele. 	<p>Analiza dokumentów (zdjęcia, szkolna strona internetowa). Obserwacja. Rozmowa z uczniami i nauczycielem.</p>
<p>2. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - warsztaty, - udział uczniów w konkursach wewnątrzszkolnych i zewnętrznych (przedmiotowych, plastycznych, muzycznych, zawodach i turniejach sportowych) o zasięgu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim, - udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, zajęciach SKS, - prezentowanie umiejętności artystycznych uczniów (taniec, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele. 	<p>Analiza dokumentów. Obserwacja.</p>

	muzyka, śpiew, recytacja, prace plastyczne) podczas występów szkolnych i lokalnych.		
3. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - udział uczniów w konkursach wewnątrzszkolnych i zewnętrznych, - realizacja zadań Samorządu Uczniowskiego oraz drużyn harcerskich.	- wychowawcy, - nauczyciele, -opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, - opiekunowie drużyn harcerskich.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
4. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	- udział uczniów w uroczystościach o zasięgu gminnym (festyn „Radoszycanie Dzieciom”, Dzień Dziecka) oraz szkolnych.	- dyrektorzy szkoły, - wychowawcy, - nauczyciele.	Analiza dokumentów (zdjęcia, szkolna strona internetowa).
Klasa VIII			
1. Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne i świetlicowe, - znajomość krajów anglojęzycznych, (projekty e - Twinning, - konkurs) oraz niemieckojęzycznych (prezentacja multimedialna), - współpraca międzynarodowa ze szkołami partnerskimi na lekcjach j. niemieckiego, - tradycje i zwyczaje świąteczne w krajach niemieckojęzycznych.	- wychowawca klasy, - nauczyciele, - nauczyciele języków obcych.	Analiza dokumentów (zapisy w dzienniku) Obserwacja. Strona projektu z j. angielskiego, prezentacja multimedialna. Projekt edukacyjny. Wystawa prac konkursowych z j. niemieckiego.
2. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.	- godzina do dyspozycji wychowawcy,	- wychowawcy, - nauczyciele,	Analiza dokumentów.

	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne, - udział uczniów w akcjach charytatywnych , m.in Góra Grosza - działalność Wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> - opiekunowie PCK, - opiekunowie Wolontariatu, - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, - opiekunowie drużyn harcerskich. 	
3. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.	<ul style="list-style-type: none"> - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne - udział uczniów w akcjach charytatywnych oraz uroczystościach patriotycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - opiekunowie PCK, - opiekunowie Wolontariatu, - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, - opiekunowie drużyn harcerskich. 	Analiza dokumentów (zdjęcia, zapisy w dzienniku). Obserwacja.
Klasy IV - VIII			
1. Kształtowanie więzi z regionem, krajem ojczystym, świadomości obywatelskiej, postaw patriotycznych, wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych.	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w akademiach i uroczystościach o zasięgu szkolnym i gminnym (rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Dzień Flagi, Dzień Niepodległości, wigilia klasowa), - wycieczki uczniów w miejsca pamięci narodowej, - twórczość ludowa, obrzędy, zwyczaje i tradycje swojego regionu na lekcjach wychowawczych, lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektorzy szkoły, - wychowawcy, - nauczyciele. 	Analiza dokumentów (zdjęcia, zapisy w dzienniku). Obserwacja.

	muzyki, plastyki, historii oraz zajęciach świetlicowych.		
2. Uświadamianie dziecku jego praw i nietykalności osobistej i nienaruszania godności.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - pogadanka, - przypomnienie uczniom Praw Dziecka, postanowień Kodeksu Równego Traktowania.	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów.
3. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród uczniów.	- lekcje biblioteczne, - zajęcia świetlicowe, - udział uczniów w projektach i programach czytelniczych, - konkursy czytelnicze.	- wychowawcy, - nauczyciele, - nauczyciel bibliotekarz.	Analiza dokumentów (zapisy w dziennikach, zdjęcia).
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych; wsparcie dla uczniów zdolnych i słabych.	- we współpracy z rodzicami i za ich zgodą diagnozowanie w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, uzdolnień, problemów w zachowaniu, - objęcie uczniów pomocą psychologiczno – pedagogiczną w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, - indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym, - indywidualizacja pracy z uczniem słabym, zdolnym, - dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów.

	możliwości uczniów i ich potrzeb.		
DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE W ZAKRESIE DBAŁOŚCI O BEZPIECZEŃSTWO I PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM (PROBLEMOWYM)			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Klasa IV			
1. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - pogadanki, - warsztaty, - zajęcia wychowawcze.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - rodzice, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
2. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne.	- wychowawcy klas, - nauczyciele.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
3. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - obchody Dnia Bezpiecznego Internetu, - pogadanki, - gazetki ściennie, ulotki informacyjne.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja. Rozmowa.
4. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - warsztaty, - pogadanki, - realizacja projektów i programów.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psychologa, - pielęgniarka, - dietetyk, - policjant.	Analiza dokumentów. Rozmowa.

5. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	- przestrzeganie zasad zachowania się w szkole i poza nią, - zajęcia świetlicowe.	- wychowawcy klas, - nauczyciele.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
Klasa V			
1. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - rozmowy indywidualne z uczniami,	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
2. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.	- rozmowy indywidualne z uczniami, - godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
3. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - rozmowy indywidualne z uczniami, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
4. Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - udział w konkursach i akcjach prozdrowotnych, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - rozmowy indywidualne z uczniami.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - opiekunowie PCK, - pedagog szkolny.	Obserwacja. Analiza dokumentów.

5. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze,	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
Klasa VI			
1. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - pogadanki, - gazetki ściennie w klasie i na korytarzu szkolnym,	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
2. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - pogadanki, - rozmowy indywidualne z uczniami.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psychologa.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
3. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - pogadanki, - rozmowy indywidualne z uczniami, - warsztaty.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
4. Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne.	- wychowawcy klas, - nauczyciele.	Analiza dokumentów. Obserwacja.

5. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - filmy edukacyjne, - spotkania z policjantem.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - policjant.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
Klasa VII			
1. Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - filmy edukacyjne, - warsztaty.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny,	Analiza dokumentów. Obserwacja.
2. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - spotkanie z policjantem nt. odpowiedzialności prawnej nieletnich.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - policjant.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
3. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia WDŻ, - pogadanki.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pielęgniarka.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
4. Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - próbne alarmy przeciwpożarowe, - pomoc koleżeńska.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	

5. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
Klasa VIII			
1. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - warsztaty, - pogadanki, - projekcje filmów edukacyjnych, - przedstawienia profilaktyczne, - gazetki ściennie, - ulotki, broszury, - realizacja programów i projektów profilaktycznych.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog PPP, - zaproszeni specjaliści.	Analiza dokumentów. Rozmowa.
2. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - warsztaty, - pogadanki, - projekcje filmów edukacyjnych, - rozmowy indywidualne z uczniami.	- dyrektorzy szkoły, - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
3. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.

4. Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Obserwacja.
5. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.	- godzina do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia lekcyjne, - zajęcia wychowawcze, - warsztaty, pogadanki, - rozmowy indywidualne, z uczniami.	- dyrektorzy szkoły, - wychowawca klasy, - nauczyciele, - pedagog szkolny.	Analiza dokumentów. Rozmowa.

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. gen. bryg. Antoniego Hedy – Szarego w Radoszycach w **dniu 29 września 2017r.**